

maa drive saa megen Jord sammen med sit Husmandsbrug, som svarer til Halvdelen af det Areal, han har i Forvejen. Dette synes jeg ikke harmonerer med andre Bestemmelser i Lovforslaget, særlig i dets § 4. Naar der nemlig i § 4 staaar, at disse Lodder skulle have en Størrelse af fra 2—8 Tdr. Land, er det jo saaledes, at paa de gode Egne, hvor der er oprettet Husmandsbrug med en Størrelse af 2 Tdr. Land, kan vedkommende Husmand i Fremtiden kun erhverve sig og drive 1 Td. Land sammen med sit Husmandsbrug, men Landbrugsministeren kan give Lov til, at Arealet fordobles, saa at det samlede Areal bliver 4 Tdr. Land. Nu siger Lovforslagets § 4, at man maa oprette Husmandsbrug fra 2—8 Tdr. Land. Dette synes jeg kommer i Strid med det nævnte Tilfælde. Vel ønsker jeg ikke, at der skal staa, at man ikke maa komme ud over de 8 Tdr. Land, thi saa vilde det blive en Indskrænkning paa anden Maade i Forhold til selve Lovforslaget. Hvis den Jordlod, der oprettedes, er 8 Tdr. Land, kunde der nemlig ogsaa uden Ministerens Tilladelse lægges 4 Tdr. til, saa at den blev 12 Tdr., men jeg vilde i det hele taget sætte megen Pris paa, om denne Bestemmelse fuldstændig kunde gaa ud af Loven. Forrige Gang, da vi havde Lovforslaget til Behandling, stillede Medlemmer af det daværende Mindretal i Udvalget Forslag om, at vedkommende maatte have Lov til at drive anden Jord sammen med Husmandslodden, naar hele Lodden derved ikke blev bragt op til 1 Td. Hartkorn. Den daværende Landbrugsminister udtalte sig herimod og sagde, at det vilde være ganske unyttigt at vedtage en saadan Bestemmelse, da der ikke vilde blive lagt vedkommende Husmand Hindringer i Vejen for at drive mere. Saaledes har det altsaa været hidtil, og da jeg i høj Grad ser paa Størrelsen af disse Husmandsbrug, vilde jeg sætte megen Pris paa, om § 20 blev omarbejdet eller fuldstændig kunde udgaa. Det er de samme Betæneligheder, der lede mig hertil, som i øvrigt lede mig med Hensyn til Størrelsen af disse Lodder. For saa vidt er for mig Hovedsagen den, at Lodderne kunne faa en saadan Størrelse, at vedkommende Ejer kan føre en selvstændig Tilværelse paa dem.

Jeg har naturligvis ogsaa enkelte Bemærkninger at gøre til det øvrige i Lovforslaget, men de ere af mindre væsentlig Betydning. Jeg takker den ærede Minister for, at han i § 2 har aabnet tidligere Fæstere, Forpagtere og Lejere af Ejen-

domme en Adgang til at komme ind under denne Lov. Der er en Ting, som jeg ikke er ganske klar over, og som jeg vil spørge den ærede Minister om, nemlig om disse Fæstere, Forpagtere eller Lejere af anden Ejendom kunne købe det Fæstehus, som de have i Forvejen, og derved komme ind under Loven, eller om den ærede Minister indtager det Standpunkt, at Loven kun gælder Oprettelsen af ny Husmandsbrug. Jeg vil nærmest antage det sidste, men vil alligevel mene, at det fortjener at overvejes, om man ikke kunde tjene adskillige af dem, der sidde inde med Lejehuse paa $\frac{1}{2}$ Aars Opsigelse, ved at aabne dem Adgang til paa samme Vilkaar, som her omhandles, at erhverve det Lejehus, hvori de maaske have lagt mange Aars Arbejde. Jeg er, som sagt, den ærede Minister taknemmelig for den Adgang, han har aabnet disse Folk til at komme ind under Loven, men jeg vilde sætte megen Pris paa, at ogsaa dette kunde forstaas saaledes, at der blev aabnet dem en Adgang til at komme ind under Loven paa den Maade, at dette Lejehus eller Fæstehus kunde erhverves som Ejendom.

Ligeledes er jeg den ærede Minister taknemmelig for, at Punkt e. i Lovforslagets § 3 er blevet forandret saaledes, at man kan se bort fra, at vedkommende Landarbejder har været borte fra Landbruget i indtil et halvt Aar. Jeg vilde sætte endnu mere Pris paa, om Kommissionen her fik fri Hænder. Jeg tror, den som Helhed vil være i Stand til at skønne om, om disse Mennesker egne sig til at drive en Husmandsloed. Jeg tror, at selv om Landarbejdere have været borte fra Landbruget $\frac{3}{4}$ Aar eller et helt Aar, idet de have været rejste til Byen for at erhverve en bedre Stilling end den, Landbruget kan give, men ere blevne skuffede, vil der være mange af disse Mennesker, der udmærket ville egne sig til at komme i Besiddelse af en saadan Lod, og jeg ønsker derfor, at man kunde se bort derfra i højere Grad, eller give Kommissionen noget friere Hænder.

I § 6 er der en Bestemmelse om, at det ved Myndighedernes Samtykke kan bestemmes, at der skal betales en Afgift af 1 Td. Byg pr. Td. Land, der udredes med Penge efter Kapitelstaksten. Maa jeg om dette Spørgsmaal sige, at jeg ser godt, hvad der taler til Fordel for det. Man kan derved naa til, at der bruges mindre Penge af Statskassen, og derved naa til at oprette flere Husmandshuse. Paa den